

**ФОНД ПЕРВОГО ПРЕЗИДЕНТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН – ЛИДЕРА НАЦИИ**

СОВЕТ МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ

**ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ
И ВОСТРЕБОВАННОСТЬ НАУКИ
В СОВРЕМЕННОМ КАЗАХСТАНЕ**

VII Международная научная конференция

Сборник статей
(часть 5)

Общественно-гуманитарные науки

Алматы
«Жибек жолы»
2013

УДК 3
ББК 6/8
И 67

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

АБДИРАЙЫМОВА Г.С. – Председатель Совета молодых ученых при Фонде Первого Президента Республики Казахстан – Лидера Нации, доктор социологических наук, профессор кафедры социологии и социальной работы КазНУ им. аль-Фараби

ОТВЕТСТВЕННЫЕ РЕДАКТОРЫ:

АМИТОВ С.А. – кандидат социологических наук, доцент кафедры социологии и социальной работы КазНУ им. аль-Фараби

И 67 **Инновационное развитие и востребованность науки в современном Казахстане: Сб. ст. Междунар. науч. конф.** (г. Алматы, 6 декабря 2013 г.). – Алматы, ИД «Жибек жолы», 2013. – 452 с.

ISBN 978-601-250-204-6

Ч. 5: Общественно-гуманитарные науки.

ISBN 978-601-250-209-1

В настоящий сборник вошли материалы VII Международной научной конференции «Инновационное развитие и востребованность науки в современном Казахстане» (г. Алматы, 6 декабря 2013 года).

Материалы предназначены для молодых ученых, исследователей, преподавателей, студентов и аспирантов, интересующихся проблемами развития современного общества.

Сборник издается в авторской редакции.

УДК 3
ББК 6/8

ISBN 978-601-250-209-1 (Ч. 5)
ISBN 978-601-250-204-6

© «Фонд Первого Президента Республики Казахстан – Лидера Нации», 2013

**ДИСКУССИОННАЯ ПЛОЩАДКА НА ТЕМУ
«РОЛЬ МОЛОДЕЖИ В РЕАЛИЗАЦИИ СТРАТЕГИИ
«КАЗАХСТАН – 2050» В РАМКАХ ОСЕННЕЙ СЕССИИ
МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ СОЦИОЛОГОВ
И СОЦИАЛЬНЫХ РАБОТНИКОВ**

---

*Қазақ Ұлттық Университеті
4 курс «Әлеуметтік жұмыс» мамандығының
студенті Қазбекова Айдана
Ғылыми жетекшісі
соц.ғ.д., проф. Абдирайымова Г.С.*

**ЕҢБЕК ТЕРАПИЯСЫ – МҮГЕДЕКТЕРМЕН ӘЛЕУМЕТТІК
ЖҰМЫСТЫҢ ӘДІСІ РЕТІНДЕ**

Қазіргі қоғамда мүгедек жандар мен мүмкіншілігі шектеулі тұрғалармен әлеуметтік жұмыстың теориялық негіздерін қалыптастыру мен зерттеу және тәжірибесін талдау өзекті әрі күрделі мәселе болып табылады. Бүгінде Қазақстанда мүгедектер саны артып отыр және мүмкіншілігі шектеулі жандардың санының артуына қарамастан оларға әлеуметтік, медициналық – әлеуметтік, материалдық және т.б. көмек көрсететін мекемелер кеміп барады.

Мүгедектердің ең маңызды проблемаларының бірі – олардың қоғамдық өндірістен оқшаулануы болып табылады, бұл мүгедектердің психологиялық және материалдық жағдайларына кері әсерін тигізеді. Ал мүгедектердің қоғамға бейімделуі, өмірлік мақсаты мен мүддесін іске асыруы өте күрделі қарама-қайшылыққа толы.

Әлеуметтік тұрғыдан мүгедектік мәселесі және оларды әлеуметтік қорғау тек Қазақстанда ғана емес, бүкіл әлемдегі маңызды проблема болып отыр. Әсіресе, мүгедектермен әлеуметтік жұмыстағы еңбек терапиясының маңызы өте зор. Еңбек терапиясы бейімделу, оңалтудың әдістері ретінде тиімді қолданылады. Бұл

мәселе теориялық тұрғыдан зерттеліп, іс жүзінде шешімін табу-
ды қажет етеді. Яғни, қазіргі таңда мүгедектердің қалыпты өмірге
бейімделін кетуі мен оналуы өте маңызды. Осыған байланысты,
мүгедектің әлеуметтік оналтуында басқа да әдістермен бірге еңбек
терапиясы қолданылады.

Мүгедектер сонымен бірге, қарым-қатынас шеңбері шектеулі
болғандықтан жалғыздық, жалғызсырау проблемасына ұшырайды.
Яғни, олар тек отбасында немесе жақын туыстар арасында
ғана қарым-қатынас орнатады, ал қоғамға араласуына, оқуын
жалғастыруға немесе еңбек етуіне мүмкіншіліктері шектеулі. Осы
аталған проблемалардың барлығы еңбек терапиясы мүмкіншілігі
шектеулі жандармен әлеуметтік жұмыстың аса өзектілігі мен
маңыздылығын анықтайды [1].

Әлеуметтік қолдауда мүгедектерді еңбек терапиясының
көмегімен оналту үшін келесідей міндеттер тұр.

Бірінші – емдеу еңбек шеберханалар ғимараттарын өндірістік
құрал-жабдықтармен жабдықтандырумен қалыптастыру – тігін ма-
шиналары, токарь станогы, компьютерлер және т.б.

Екінші – бұл мүгедектердің еңбек терапиясы үшін кадрлерді
дайындау. Осы салада жұмыс істеу үшін шектес салаларда біліктілік
қажет – әлеуметтік жұмыскер, әлеуметтік психология, педагогика,
психотерапия және басқалар.

Үшінші – бұл әдістемелік материалдар шығару және
психиатриялық ауруханаларда мүгедектерді еңбектік оналту бой-
ынша мекемелерді ұйымдастыруға жаңа амалдарды іздеу.

Сол себепті, емдеу-еңбектік шеберханаларды қалыптастыра от-
ырып, біз келесі мәселелерді шешеміз. Ең алдымен, осы санаттағы
науқастардың өмір сапасын қызықты және мағыналы қызметке тар-
ту тәсілімен жақсартамыз, әлеуметтік жағдайдың тұрақтылығына
жету, аурудың жаңа асқынуын алдын аламыз, коммуникативтік
дағдыларына жәрдем беру, өзін-өзі бағалау мен сана-сезімін көтеру.
Сонымен әлеуметтік қызметтің негізгі көрсеткіштеріне әсер етеміз:
стационарда болу ұзақтығын қысқартамыз, қайта госпитализация-
лау саны азаяды, мүгедектікке бастапқы шығу пайызы төмендейді
[2].

Еңбек теориясын жасауда басты рөл атқарған К.Д.Ушинский болды. Ол өзінің еңбегінде адамның жан-жақты дамуы үшін еңбектің маңызының зор екендігін көрсетті. К.Д.Ушинский өзінің «Еңбектің психикалық және тәрбиелік мәні», – деген мақаласында еңбек тәрбиесінің мәнін арнайы қарастырады.

К.Д.Ушинский талаптарының ең бастыларының бірі – еңбек-сүйгіштікке, еңбек ете білуге және еңбекке ынталы болуға тәрбиелеу. Кімде-кім пайдалы еңбекпен айналысса, сол адам қоғамның лайықты азаматы бола алады деп білді. Ушинский баланың сана-сына сәби кезінен-ақ, еңбек етудің қажеттілігі мен маңыздылығын ұялатуды, пайдалы іс істеуге тырысушылыққа және қандай істе болса да шын ниетпен және ұқыпты орындауға тәрбиелеуді ұсынды. Сонымен бірге, Ушинский ой еңбегі мен дене еңбегінің алмасып өтуіне да ерекше мән берді. «Ой еңбегінен кейін дене еңбегімен айналысу жанға жайлы ғана емес, ол өте пайдалы тынығу», – деп есептеді [3].

Батыстамүгедектермен әлеуметтік жұмыстың «оккупационалдық терапия» атты әдісі кең тараған.

Б.А.Маршинн бойынша, «оккупационалдық терапия» – күнделікті шаруамен айналысу терапиясы – әлем елдерінің кеңісінде қолданылатын және әлеуметтік жұмыс, білім, денсаулық мамандарының тобында маңызды орынлатын әлеуметтік жұмыстың кәсіби формасы. Ағылшын тілді елдерде оккупационалдық терапияны жүргізетін маманды Occupational Therapist, қысқаша «ОТ» деп атайды. Ал, орыс тілінде бұл кәсіпті «еңбек терапиясы» деп атайды.

С.А.Андреева, еңбек терапиясын – аурулар мен мүгедектерді медициналық оңалтудың әдістерінің бірі, мазмұны бойынша тек медициналық тұрғыдан емес, сонымен қатар әлеуметтік бағытты да қамтиды. – деп сипаттады. Еңбек терапиясы физиологияның, психологияның, еңбек әлеуметтануы мен клиникалық медицинаның маңыздылықтарына негізделеді. Ол күнделікті және кәсіби деңгейдегі адамдарға физикалық жаттығулардан тұрады.

Еңбек терапиясының негізгі мақсаты – бұзылған қызметтерді қалпына келтіру мен дамыту, өзіне өзі қызмет көрсетудегі компенсаторлық біліктіліктердің құрылуын қамтамасыз етеді.

Еңбек терапиясы оңалту терапиясы мен қалпына келтіру әдістерімен кешенді түрде жүзеге асырылады, яғни әсер етудің тиімділігін қорытындылайды. Еңбек терапиясы индивидуалды негізделген және рационалды тағайындалған емдік фактор ретінде қаралады. Ол физиологиялық және интеллектуалды дамуға, қозғалыс қызметтерін түзету мен организмнің физиологиялық параметрлерін жақсартуға (зат алмасу процесіне, жүрек тамырларының жағдайына, дем алу және иммундық жүйеге) көмектеседі.

Н.Ф.Дементьева мен А.А.Модестованың ойынша, әлеуметтік жұмыс процесінде еңбек терапиясы клиникалық тұжырымдалған дерек. Еңбектік жаттығулар мен операциялар физиологиялық процесстерді ынталандырады, еркіндікті жұмылдырады, жүйелейді, жақсы көңіл күй сыйлайды, белсенділікті қажетті іс-әрекетке бағыттайды.

Еңбекпен айналысу мүгедектер алдындағы еңбек процесі кезіндегі қарым-қатынас қабілеттіліктерінің қалпына келуін айқындайды, жалпы іс-әрекетке деген жауапкершілікті туындатады. Ақыл ойы артта қалған адамдар үшін еңбекпен айналысу кең мақсаттарды құрайды, яғни еңбектік қабілеттілікті дамытады, қоғамға енуге алғышарт жасайды және жұмыспен қамтамасыз етеді.

Мүгедектерге еңбек терапиясын тағайындамас бұрын, олардың қызығушылықтарын, олардың жағдайына еңбектің әсер етуін, мекеменің қажеттіліктерін ескеру қажет. Еңбек терапиясы индивидуалды және топтық түрде жүргізіледі.

О.А.Боғданованың көзқарасы бойынша, топтық формада еңбек терапиясы мүгедектердің іс-әрекетін белсендіреді, ұйымдастырады және жинақтайды, құндылықтық бағдарлар мен қажеттіліктердің құрылуына жағымды әсер етеді. Еңбек терапиясы процесі кезінде тұлғаның қалыптасуы байқалады, психологиялық ұяндықты жеңеді. тұлғааралық өзара қарым-қатынас құралады, ұжымдық іс-әрекетке енеді және нәтижесінде қоғамға бейімделу деңгейі артады [2].

Еңбек терапиясы кезіндегі негізгі қызмет – еңбектік бағдарды анықтау. Е.И.Холостова бойынша, жалпы бекітілетін еңбек терапиясы клиенттің белгілі бір деңгейдегі физиологиялық шыдамдылығын қайта қалыптастыруға бағытталады. Ол оңалтудың бастапқы

кезеңдерінде және келесідей айқындалады: жеңіл тапсырмалардың орындалуы, адамды ауры туралы ойдан алшақтатады, өмірлік энергиясын көтереді, физикалық іс-әрекеттерге деген белсенділігін арттырады, еңбекке қабілеттілігін қалыптастыру.

Т.В.Зозуляның көзқарасы келесідей: қайта қалыпқа келтіретін еңбек терапиясы аурудың организміндегі қызметтердің оңалуына бағытталады. Ол негізінен оңалту мен бейімделу процесінде, яғни жана өмір шарттарына бейімделу кезінде айқындалады.

Ұсынылатын еңбек операциялары ләззат әкелу, индивидуалдық мүмкіндіктер мен қызығушылықтарға, тәуелсіздік пен шығармашылықтың туындауымен сәйкес болуы қажет. Жаңа дағдылар мен дастанымдар қоғамдық және жекелік құндылық пен практикалық бағытталуы қажет.

Еңбек терапиясы ортақ іс-әрекетпен айналысуға, өзарақарым-қатынастың дамуы мен қысымның болмауына мүмкіндік береді:

Еңбек терапиясының кәсіби оңалтудағы түрлілігі:

1. Жалпы бекітетін (общеукрепляющая) – клиенттің өмірлік топсының көтерудің құралы.

2. Өзіне-өзі қызмет етуге үйрету (әлеуметтік-тұрмыстық оңалту) – клиенттің дәрменсіздігін жою.

3. Қайта қалыптастыру-функциялық (восстановительная-функциональная), медициналық оңалту – бұзылған органдардың қызметіне әсер ету.

4. Сауықтыру – бос уақытын тиімді ұйымдасу арқылы шығармашылық қабілетін арттыру.

5. Кәсіби – жана кәсіпке баулу негізінде.

Э.И.Холостова еңбек терапиясын тағайындауда қолданылатын әдістерді келесідей көрсетеді:

Еңбек терапиясын қабылдау мен қабылдауға қарсылықтарды индивидтің физиологиялық және психологиялық жағдайын индивидтің бағалау негізінде айқындайды.

2. Еңбек терапиясын дәрігер тағайындайды. Еңбектік режим, тұрмыстың әдістемесін және еңбектің жаттығулардың түрлерін көрсетеді.

3. Еңбек терапиясы толығымен оңалтумен байланысты, сондықтан оңалту әдістері де қолданылады.

4. Міндетті түрде дәрігердің бақылау қажет және ол тиімді [4].

Еңбек терапиясын құрайтын негізгі процесстер:

1. Клиенттің өзіндік қызығушылығы мен тілегінің болуы.
2. Еңбекке деген талап.
3. Клиенттің мүмкіншіліктері: өзіндік ұйымдастыру және ішкі ресурстар мен еңбекке деген медициналық рұқсаттың болуы.
4. Еңбекке тарту: еңбек процесіне қызықтыру және бағыттау.
5. Материалдық-техникалық қамсыздандыру.
6. Еңбегі үшін марапаттау.
7. Клиенттердің тұлғааралық қатынастары.
8. Еңбектің нәтижесі: жұмыстың орындалу уақыты, сандық және сапалық өлшемдер [5].

Еңбек терапиясы экономика жағынан бірегейлік емес (науқастар емдеу мекемесіне қажет киімдерді өндіреді: төсек-орын, жұмыс киімін тігу, жәй жиһаздар жасау және т.б.), сонымен бірге емдік және гуманитарлық көзқарас жағынан да. Еңбек саналы ұйымдық және ұжымдық қызмет белсенділігі ретінде науқастардың жігерлі мүмкіндіктерін, реттеуші және ойлаушы ми қызметтерін бақылауға мүмкіндік береді, тұлға аралық байланысулар орнатуға көмектеседі, тұйықтықты және жалғыздықты жеңіп шығуға, сау ықылас пен тәртін нысандарын қалыптастыруға, өмірде мағына табуға, өзін-өзі бағалауды арттыруға көмектеседі [6].

Еңбек терапиясы адамдардың өзіне көмегінен басталып, бос уақытын тиімді өткізуімен аяқталады. Еңбек терапиясының мақсаты – еңбек арқылы индивидтің физикалық, психикалық, әлеуметтік жағдайын түзету. Бұл оптималды қызметтерді дамыту мен қолдау, өзін-өзі күтуде дербестігін сақтау. Индивидке әлеуметтік-терапиялық көмек көрсету иен қолдау кез-келген жағдайда нақты болып саналады: – клиенттің қажеттіліктерін бағалау, мақсат пен кейінгі жұмысты айқындау, кеңес, практикалық көмек, ақпараттандыру, ортақ іс-әрекет үшін жағдай жасау, дағдыларды үйрету, шешім қабылдауда көмек көрсету.

Еңбек терапиясын қолданау аясы өте кең. Жалпы еңбек терапиясы халықтың әртүрлі топтарына әлеуметтік дамытудың, қолдаудың көмек көрсетудің бірегей түрі. Қайта оналту, қалыптастыру

әдісі ретінде аурулардың қалыпты өмірге оралуында, әлеуметтік мәртебесінің артуына маңызды роль атқарады.

Еңбек терапиясы келесідей әлеуметтік қорғау мекемелерінде маңызды: ақыл-ойы артта қалған адамдар, қоршаған ортамен қарым-қатынаста проблемалары бар адамдар мен қоршаған ортадан аластатылған адамдар, яғни үйсіздер мен сотталғандар арасында. Яғни, еңбек терапиясы полиграфиялық, тігін және темір шеберханаларында кең етек жайған.

Еңбек терапиясын ұйымдастырудағы негізгі принциптер:

- арнайы ұйымдастырылған ортақ іс-әрекет;
- қолжетімділік принципі;
- қызығушылық тудыру;
- индивидуалды-бағытталған ыңғай;
- педагогикалық өзарақарым-қатынас принципі;
- субсидиарлық принципі [7].

Қорытындылай келе, мүмкіншілігі шектеулі жандар мәселесін тек бір ғана саланың емес, тұтас қоғамның әлеуметтік-саяси проблемасы ретінде айқындауға болады.

Мүмкіншілігі шектеулі жастармен жүргізілетін жалпы әлеуметтік жұмыстың әрекет ретіндегі басты мақсаты – адамның қоғамдағы экономикалық, әлеуметтік-құқықтық қатынастарын реттеу, оған тұрғындаған проблемаларын жеңуге көмектесу және қолдау көрсету болып табылады. Сонымен қатар, әлеуметтік қорғау мен қызмет көрсету және медико-реабилитациялау орталықтарының жүйесін жетілдіру, әлеуметтік жұмыскерлердің біліктілігі мен жағдайын көтеру қажет.

Әлеуметтік жұмыстағы тиімді әдістердің бірі – еңбек терапиясының мүгедектермен әлеуметтік жұмыстағы орны ерекше. Бұл әдіс қазіргі таңда елімізде қолдауын таппай отыр. Ең біріншіден, мемлекет бейімделу орталықтарында материалдық-техникалық базаның болуы міндетті. Яғни, мүгедектерді еңбекке баули отырып, олардың әлеуметтік, физикалық, психикалық жағдайын жақсарту қажет. Сонымен қатар, топарасындағы қарым-қатынастың жақсаруы, өзіндік баалаудың көтерілуіне септігін толықтай көрсетеді.

Реабилитациялау мен экспертизаның медико-психологиялық, әлеуметтік проблемалары бойынша тұрақты ғылыми-практикалық конференциялар мен семинарлар өткізу мәселесі қарастырылуы тиіс.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Социальная работа с инвалидами: Холостова Е.И. Учебное пособие. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2006. – 240 с.
2. Холостова Е.И., Дементьева Н.Ф. Социальная реабилитация: Учеб. пособие. – 3-е изд. – М., 2004.
3. Ушинский К.Д. Человек как предмет воспитания // Шығармалар жинағы. – М., 1952. – 8 т. 442 б.
4. Технология социальной работы: Учебник под общ. Ред. Проф. Е.И. Холостовой – М. Инфра – М.2001. – С. 400.
5. Трудовая терапия: Учебник под общ. Ред. Б.Б.Малахова – Медицина, 1989 – С. 25-30.
6. С.И.Тунгатова «Еңбектің мәні мен маңызы» // «Алатау» апталық газеті, №74, 29 сәуір, 2010 жыл.
7. Социальная работа / проф. В.И.Курбатованың басш. ред. – Ростов-на-Дону. 1999. – 463, 464 бб.

Айтжанова Қызғалдақ
Әл-Фараби ат. ҚазҰУ, Философия бөлімі, 1-курс, магистратура
Ғылыми жетекші: философия ғ.к., доцент Амиркулова Ж.А

ҰЛТТЫҚ ИДЕЯ – ҰЛТТЫҚ БІРЕГЕЙЛЕНУ ФАКТОРЫ

Кез келген өз дамуының белгілі бір жетістікті кезеңіне жеткен ел ұлттық идеясын қалыптастыруды өзінің басты мақсаты деп біледі. Әлемдік тәжірибеге сүйенетін болсақ, ұлттық идеяның пайда болуы ел дамуының түбегейлі жаңа сатысына көтерілудің орасан зор мақсаты жолындағы қоғам мен мемлекеттің саяси, әлеуметтік, экономикалық, мәдени, рухани және басқа барлық күштерін біріктіру міндеті тұсындағын түспен дәл келеді. Ұлттық идея этностық, діни, мәдени және өзге де қауымдастықпен біріккен дамдар тобының бірігетін ұжымдық жады, мақсат-мұраттары мен армандарының, дүниетанымының, көзқарастары мен құндылықтарының кешенді қалыптасымы болып табылады.

Қазақстандық қоғамның дамуының қазіргі қалыптасқан әлеуметтік, саяси, экономикалық және мәдени ахуалы жаһандану мен бәсекелестік жағдайында қоғамның шоғырлануы мен орнықты дамуына ықпал ететін негізгі рухани бағдар ретінде ұлттық идеяны біріктіретін және оны қалыптастыратын ұлттық идеяны түсіну, таныту және практикалық тұрғыда өмірге енгізу бүгінгі күннің негізгі мәселелерінің бірі болып отыр[1].

Қазақстандағы жағдайында Қазақстанның ұлттық идеясын ұсыну мемлекет пен қоғамның алдында тұрған бұрынғыдан да маңызды міндетке айналып отыр. Ұлттық идея елді және бүкіл қоғамды

СОДЕРЖАНИЕ

Қазбекова А., Абдирайымова Г.С. ЕҢБЕК ТЕРАПИЯСЫ – МҮГЕДЕКТЕРМЕН ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫСТЫҢ ӘДІСІ РЕТІНДЕ	3
Айтжанова Қ., Амиркулова Ж.А. ҰЛТТЫҚ ИДЕЯ – ҰЛТТЫҚ БІРЕГЕЙЛЕНУ ФАКТОРЫ	11
Айтымбетов Н. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҰЛТТЫҚ БІРЕГЕЙЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДАҒЫ ҰЛТТЫҚ САНАДАҒЫ ТАРИХИ МИФТЕРДІҢ РӨЛІ	17
Алданғарқызы Ә., Маульшариф М. СОЦИОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦИАЛА СТУДЕНТА ВУЗА	23
Алдубашева Ж.М. ИНТЕРЕСЫ США, КИТАЯ И РОССИИ В ЦЕНТРАЛЬНО- АЗИАТСКОМ РЕГИОНЕ В СОВРЕМЕННЫЙ ПЕРИОД.....	30
Алимбаева А., Токсанбаева Н.Қ. ИНТЕРНЕТКЕ ТӘУЕЛДІ ЖАСӨСПІРІМДЕР ТҮЛГАСЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ ЖӘНЕ ОЛ ПСИХОЛОГИЯ ҒЫЛЫМЫНЫҢ ЖАҢА ЗЕРТТЕУ АЙМАҒЫ	35
Алтынбеков А.Б. ЕҢБЕК ҚҰНДЫЛЫҒЫ МЕН ҚҰНДЫЛЫҚТЫҚ БАҒДАРЛАРДЫ ЗЕРТТЕУДІҢ МЕТОДОЛОГИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ	42
Аязбаева А.Т. ЖАСТАРДЫ ТҮЛҒА ЕТПІ ҚАЛЫПТАСТЫРУДАҒЫ ҚОҒАМНЫҢ РӨЛІ	50
Базаркулова Ж. ТРАНСДИСЦИПЛИНАРНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ ПРОФИЛАКТИКИ ТЕРРОРИЗМА И РЕЛИГИОЗНОГО ЭКСТРЕМИЗМА.....	59
Байгабылов Н.О. АТАМЕКЕНІНЕ ОРАЛҒАН ҚАЗАҚТАРДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ САЯСИ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ САЛАДАҒЫ СӘЙКЕСТЕНУІ.....	65
Балгин Р.А. ОСОБЕННОСТИ ОТНОШЕНИЯ УЧАСТНИКОВ КАЗАХСТАНСКОГО СЕГМЕНТА СОЦИАЛЬНОЙ СЕТИ FACEBOOK К ТЕМАТИЧЕСКИМ ГРУППАМ.....	72